

De samenwerking tussen orthoptie en optiek

Van patiënt naar cliënt

Een meisje van een jaar of vijf loopt de winkel binnen. Ze komt haar bril ophalen. Verlegen verschuilt ze zich achter haar knuffel, terwijl haar vader alles filmt: "Sophietje wat staat-ie jou mooi!" Sophietje wil een handstand doen. Of haar bril dan even af mag. Haar broertje springt opgetogen om haar heen. Het is ook niet niks, zo'n allereerste bril.

Tekst: Nadine Suntjens Fotografie: Yoep Oogzorg

In Nederland ligt de focus in een optiekwinkel vaak op volwassenen: bij kinderbrillenwinkel Yoep Oogzorg in de Nachtegaalstraat in Utrecht is dat andersom. Yoep Oogzorg heeft een groot aantal kindermonturen, in allerlei kleuren, maten en vormen. De sfeer is speels. Evenals de inrichting: frisse tinten worden afgewisseld met vrolijk rood. Het is een inrichting van het bijzondere soort waar zowel kinderen als volwassenen zich thuis voelen. Maar wat deze winkel voornamelijk kenmerkt, is dat hij wordt gerund door zowel een optometrist

Serie over orthoptie

Dit is het eerste artikel in een driedelige serie over de verschillende toepassingen van het vak van de orthoptist. De serie komt tot stand in samenwerking met de beroepsvereniging, de Nederlandse Vereniging voor Orthoptisten, www.orthoptisten.nl.

als orthoptist. Dat lijkt enigszins upcoming in de optiekbranche en van een zekere toegevoegde waarde voor de winkel. De grootste winst echter, zit in het voordeel voor de kinderen.

Frisse tinten en vrolijk rood: de winkel van Yoep Oogzorg in Utrecht.

Mandy Nordmann: "Veel meer dan de optometrist wordt bij ons naar de samenwerking tussen beide ogen gekeken."

Andere tak van sport

Yoep Oogzorg is zeker niet de enige optiekwinkel waar orthoptisch onderzoek wordt verricht. Maar een vanzelfsprekendheid, dat is het allerminst. Kinderen die scheelzien of een lui oog hebben, worden normaliter doorverwezen naar het ziekenhuis. Ze hebben een functionele afwijking op het gebied van een specifiek soort oogheelkunde. Orthoptie is een andere tak van sport en de benadering is anders dan bij optometrie: "De gedachte vanuit orthoptie – dat letterlijk 'recht kijken' betekent – is dat een bril voor ieder op afzonderlijk kan werken, maar niet altijd de garantie biedt voor zien met beide ogen tegelijkertijd", aldus orthoptist en mede-eigenaresse van Yoep Oogzorg Mandy Nordmann.

Samenwerking tussen beide ogen

"Veel meer dan bij optometrie wordt daarom naast de oogstand en de ontwikkeling van het zien, naar de samenwerking tussen beide ogen gekeken. Zodoende behandel ik scheelzien en een lui oog, maar ook dubbelzien en refractie-afwijkingen." De benadering van orthoptie resulteert uiteindelijk in een oplossing om de samenwerking tussen de ogen te verbeteren en onder andere asthenope klachten te ondervangen of verhelpen. Asthenopie is een verzamelnaam voor klachten als vermoeide ogen, zware ogen, pijn in en rond de ogen, vage hoofdpijn, onprettig zien, wazig zicht en door elkaar lopen van letters. Afhankelijk van de afwijking kan de samenwerking tussen de ogen worden verbeterd met een pleister, oefeningen of specifieke brillenglazen. "In principe zijn bijna alle orthoptische problemen te verhelpen," zegt Mandy. "Maar als de oorzaak van de klachten op het terrein van

een ander specialisme zit, stel ik mijn grenzen en verwijs ik ze door naar bijvoorbeeld de oogarts, neuroloog of een andere specialist."

Horizonverbreding

Een orthoptist is een paramedicus en veruit de meesten zijn alleen werkzaam in het ziekenhuis. Of behandelingen in een optiekwinkel worden vergoed, is afhankelijk van de zorgverzekering van de klant en eventuele doorverwijzing vanuit een zorginstantie. Soms weerhoudt dat orthoptisten ervan om buiten het ziekenhuis te werken. Toch heeft Mandy de stap gezet om naast haar baan in het ziekenhuis – waar ze zich vanwege de ingewikkeldere pathologie alleen op volwassenen focust – een optiekwinkel te starten: "Werken in het ziekenhuis vind ik hartstikke leuk, maar na jaren werkervaring begon ik het normaal te vinden. Ooit koos ik voor de HBO-opleiding Orthoptie omdat ik het leuk vond om veel af te weten van een medisch specialisme. Maar op een bepaald gebied miste ik de variëteit in mogelijkheden. Optometrist Evelien Koenraads en ik kwamen toen samen op het idee om onze horizon te verbreden en zelf een optiekwinkel te starten, in een combinatie van optometrie en orthoptie."

Totaalpakket

Aangezien bij Yoep Oogzorg ook specifiek onderzoek wordt verricht, trekt de winkel een niche-markt aan naast de 'gewone' doelgroep van kinderen die een bril of contactlenzen nodig heeft. Hun klantenbestand wordt uitgebreid met kinderen met orthoptische afwijkingen die – met hun ouders uiteraard – op eigen initiatief binnenvallen, en kinderen die vanuit het ziekenhuis of consultatiebureau worden doorgestuurd voor een bril op maat. Met een optometrist, orthoptist, en op afspraak zelfs een oogarts hier in huis, verbreden ze hun pakket aan oogzorg, en daarmee hun doelgroep. "Bovendien", zegt Mandy, "kan de benadering vanuit orthoptie soms nét in een andere bril resulteren en dus uiteindelijk in meer tevreden klanten."

Laagdrempelige omgeving

Meer klanten en een grotere klanttevredenheid zijn gunstig. Maar de grootste winst van orthoptisch onderzoek in een optiekwinkel, zit in het voordeel voor de kinderen. Scheelzien of een lui oog ontwikkelen zich op jonge leeftijd. De afwijkingen zijn in een later stadium vaak niet meer te corrigeren, met een onderontwikkeld oog als gevolg. In plaats van aan te sluiten bij het spreekuur in het ziekenhuis, kunnen deze kinderen zonder wachttijd worden geholpen in

een laagdrempelige omgeving met persoonlijke aandacht. Mandy: "De meetmethode wordt aangepast aan de leeftijd van het kind. We stellen ze op hun gemak en praten met ze op hun eigen niveau. Ze krijgen bovendien alle ruimte én de keuze, want ze mogen kiezen uit veel leuke brilletjejes." Het ziekenhuis hoeft overigens absoluut niet minder persoonlijk of toegankelijk te zijn natuurlijk, laat ze wel weten. Maar met de keuze uit al die gekleurde montuurtjes in een kinderbrillenwinkel, kan de nadruk op hun afwijking wellicht enigszins verlegd worden naar iets vrolijks.

Orthoptiek: orthoptie meets optiek

Yoep Oogzorg bewijst dat een combinatie van beide goed mogelijk is. Met het raadplegen van een orthoptist, of door een samenwerkingsverband aan te gaan met elkaar, bied je als optiekwinkel een uitgebreid pakket aan oogzorg. Dat kan gunstig zijn voor de winkel, maar is sowieso fijn voor de kinderen: "Wat we willen bereiken met Yoep Oogzorg", zegt Mandy, "is dat we werkelijk iets bijdragen en dat we kinderen blij maken omdat ze weer goed zien, én er goed uitzien." Het is een mooi streven, en het lijkt ze te lukken.

Want neem nou Sophietje; die liep uiteindelijk met goed zicht, een leuk brilletje én een glimlach de winkel uit.

"De kinderen kunnen zonder wachttijd in een laagdrempelige omgeving worden geholpen."

Size matters.

extremeH2O® weekly/daily

Drie diameters voor een perfecte passing en een beter comfort.

Hioxifilcon A materiaal met 99% waterretentie is extreem geschikt in droge omstandigheden.

Wekelijkse/dagelijkse vervanging geeft minder vervuiling en zorgt voor een goede compliance.

ERCON

www.eron.nl | info@eron.nl | 0992 405000

OLVS 25 jaar
Optical Low Vision Services

JUBILEUM ACTIE

De ML Night Cover testset, bestaande uit 3 overzetbrillen met **LED Licht Reductie** in plan, -0.25, en -0.50 om o.a. ook nachtmyopie bij uw cliënt te testen, voor de actieprijs van **€ 199,00 !!**

De testset kunt u meegeven aan uw cliënt, zodat het ML Night Cover filter 's avonds getest kan worden.

ML Night Cover is een filter met LED Licht Reductie en SUPER AR/Hard, welke alléén de echte felle, vervelende lichtbronnen tijdens het **autorijden** na zonsondergang reduceert. Het ML Night Cover filter kan indien gewenst ook op sterkte gemaakt worden.

Deze actie is geldig tot 31 december 2016.

info@selechtsienden.nl | bel: 070 383 62 69